ſupbia ſua deambulauit in palla
tio ſuo et exaltatus in ſupbia ait
intra ſe. Ego nabuchodonoſoꝛ
edificaui mihi ciuitatē babilonie
in decorē regni mei ⁊ floꝛē foꝛtitu
dinis mee Et propt̄ h̄ eiectus eſt
de regno velut q̄ deicit̄ de ſtipite
in terrā ⁊ cōculcat̄. Ita accidit ho
die mſris quoꝝ coꝛ eleuat̄ in ſup
bia ⁊ floꝛēt in foꝛtitudīe coꝛpis.
Et tpe moꝛtis proicit̄ flos tal̄ in
ſterq̄liniū eṫne moꝛtis. Et ſic ob
uiant dn̄o q̄tuoꝛ gn̄a hoīm ho
die cū q̄tuoꝛ mal̄ floꝛibꝫ. vt ypo
crite. luxurioſi. auari. ⁊ ſupbi ⁊c̄.

Q̄rto dico q̄ turba hodie ho
norauit xp̄m in laude exultacōis
cantādo Bn̄dc̄us q̄ venit in noīe
dn̄. Vtꝫ in euāgelio Turbe q̄ ſeq̄
bant̄ ⁊ que p̄cedebāt clamabāt
Bn̄dict⁹ q̄ veīt in noīe dn̄. Ipe ē
benedicēd⁹ q̄a venit ad nos oēs.
ſuos fideles bn̄dicēdo. h̄ p grām
et in futuro p gl̄iam. Ipſe ei erat
ille de q̄ predixit pr̄ ad abraham
ante aduentū xp̄i. quindecī centū
annoꝝ ⁊ vltra. In ſemine tuo bn̄
dicent̄ oēs tribꝫ terre Nā propt̄
pctā hoīm ṫra fuit maledcā h̄ per
xp̄m bn̄dcā vt pꝫ geneſ. i. Male
dicta terra in ope tuo Et ideo hō
natus de ṫra. nutrit⁹ de ṫra īcurre
bat eandē maledictōem. Et ideo
illd̄ verificādo ſpūſcō inſpirāte cla
mabāt. Oſāna. i. ſalua nos a ma
ledictōe qꝛ bn̄dictionē dare volu
it oībꝫ iuſtis. et maledictōeꝫ oībꝫ
mal̄ vt patet geneſis vbi legim⁹
Q̄ pr̄iarcha iacob habuit. xij. fi
lios q̄ acceſſerūt ad prēm vt acci
perent ab eo bn̄dictionē Quibꝫ
oībꝫ bn̄dixit pret dan: cui male
dixit dicēs. Fiet dan q̄ſi coluber ⁊
ſerpēs venenoſus moꝛdēs et hoc
propt̄ ſuā maliciā qꝛ parēte̅s nō
hōrauit Ita ſpūalr̄ cū oēs filij dei
in die iudicij accedunt ad prēm
gl̄ie vt accipiāt bn̄dictōeꝫ celeſtē
tunc oēs bn̄dicet pret pcc̄ōrem q̄
deum nō honoꝛauit nec ipſū lau
dat et illū maledicet Ideo cū tur
ba debem⁹ xp̄m honoꝛare. et Be
nedictus q̄ venit in noīe dn̄ decā
tare. vt cū oībꝫ elc̄is in die iudicij
valeam⁹ ad bn̄dicendū ſtare Er
go q̄ ad thema Dicite filie ſyon.
ecce rex tuus venit. occurre ei cū
veſtimētis pm̄e ⁊ dilcōnis. cū floi
bus v̄tutū. cū ramis mīe ⁊ pieta
tis ⁊ cātic̄s leticie ⁊ bn̄dictōis. vt
nos bn̄dicat h̄ et in futūo Amē.

In cena domini.

Sermo. xxiij.

Xemplū dedi vob̄ vt quē
admodum ego feci ita et
vos faciatis Io. xiij. Nos
videm⁹ q̄n aliq̄s bon⁹ ⁊ fidel̄ ami
cus ab amico debet recedere ſolꝫ
ſibi aliqd̄ clenodiū relinquere vt
poſt receſſū habeat de eo cogitaē
Ita xp̄s dn̄s nr̄ quivenit ad nos
tanq̄ amicus ad amicū nos viſi
tare. Vt ait ī p̄s. q̄a viſitauit nos
oriens ex alto Volēs a ſuis ami
cis de h̄ mundo recedē exēplū ſue
memoīe voluit nobis h̄ relinquē

Vt ait in p̄s· Memoriā fecit miā
biliū ſuoꝝ miſericors et miſerator
dn̄s. Et de h̄ dicit in euāgelio
Ante diem feſtū paſche ſciens
ih̄s q̄a venit hora ei⁹ vt tranſeat
ex h̄ mundo ad prēm cū dilexiſſ
ſuos ſcōs diſcipulos vſq₃ in finē
dilexit eos q̄ ſecū erāt in h̄ mūdo·
fecit cenā hodie ſuis diſcipul̄. di
lectis apl̄is Et cena facta cū iam
dyabolus miſiſſet in cor ſimonis
ſchariothis iude vt tradēt eū p̄n
cipib⁹ ſacerdotū pro triginta ar
gēteis Et h̄ fecit heri. ſ. in q̄rta feria
Et propterea multi hoīes q̄rta feria
nō cmedūt carnes eo q̄ caro xp̄i
vendita fuit feria q̄rta Sciens āt
ih̄s q̄a oīa dedit ei pr̄ in man⁹ et
q̄a a deo exiuit et ad deū vadit in
aſcēſione· ſurrexit a cena volens
nob̄ dare exēplū humilitatis po
nit veſtimēta ſua·i·ſupiorē tunicā
q̄ fuit ſicut veſtimentū pegrinoꝝ
Dicūt aliqui ꝯ ſubdūt illā tunicā
quā habuit tunicā eē incōſutilē· ꝯ
illā ſupiorē exuit ꝯ poſuit de ſe et
lintheo.i.twele vel manutergio
precīxit ſe Et miſit aquā in peluī
quā hoſpes tradidit eis ad lauā
dū man⁹ : ꝯ cepit lauaē pedes di
ſcipuloꝝ ꝯ extergē lintheo q̄ eāt
p̄cinctus· Venit ergo ad ſimonē
petrū ad lauandū ſic̄ alios iam
lauit Et dixit petr⁹ retrahēdo pe
des· Et ego nō ſū dignus· R̄n̄dit
dn̄s et dixit· Qd̄ ego facio tu ne
ſcis modo. ſcies autē poſtea tunc
dicam tibi q̄re ego facio· Dicit ei
petr⁹· Dn̄e tu nō lauabis m̄ pe-
des ineternū·i· nunq̄. Reſpōdit
dn̄s Si nō lauero te h̄ p grām nō
habeb̄ mecū ptem in regno etno
Tūc extēdit petrus pedes ꝯ ait
Dn̄e nō tm̄ laua m̄ pedes: ꝫ ꝯ ma
nus ꝯ caput· vt magnā ptem ha
beam tecū Dicit ei ih̄s Qui lot⁹ ē
nō indiget niſi vt pedes lauet. ꝫ ē
mūd⁹ totus· et vos mūdi eſtis ꝫ
nō oēs· Et h̄ dixit ꝓpē iudā. quia
ſciuit q̄ iam tradidit eū: ꝯ ido ait
Nō eſtis mūdi oēs· Poſtq̄ lauit
pedes eorū accepit veſtimēta· Et
cū ſedebat iux̄ diſcipl̄os ad menſā
q̄ fuit rotūda: dixit eis Scitis q̄d
fecerim vob̄ q̄re laui vrōs pedes.
Dixerūt. Nō· Dixit Vos vocatis
me mgr̄ ꝯ dn̄e ꝯ bene dicitis ſum
etem̄· Si ego laui veſtros pedes
mgr̄ ꝯ dn̄s· ꝯ vos debetis alter al
terius lauare pedes· Exēplū em̄
huilitatis in hoc oſtēdi vobis vt
quēadmodū ego feci vobis: ita ꝯ
vos faciatis Nota q̄ xp̄s nobis
hodie dedit q̄tuor exēpla Primo
exemplū dilectōnis. ſecūdo exem
plum mūdicie in lauando· tercio
exemplū huilitatis in miniſtrādo
quarto exemplū vocacōis in pre
dicādo. Primo xp̄s dedit nob̄
exēplū mūdicie in lauando· Nā
ipſe eſt mūd⁹ ido nullū imundū
vult habē in ſuū cſortiū Vn̄ p̄s.
Ambulans in via imaculata hic
m̄ miſtrabat Debem⁹ igit̄ ante q̄
corpus criſti in cena altaris acci-
piamus a quatuor macul̄ lauari.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Primo a macul' male cogitacōis
debemus cor nr̄m lauare·Vn̄ ait
Yſaye Lauami mundi eſtote·au
ferte malum cogitacōm vr̄aꝝ ab
ocul'·meis·Nā cogitatio mala de
nigrat aīam ſicut cādela album pa
rietē q̄uis nō ↄburit murū albū
tamē maculat:ita mala cogitatio
Jdō debemꝰ animā lauare Vnde
greg·Quāuis macla venial' pcc̄ī
cogitacōiꝰ nō ſepat a dō.tn̄ retar
dat. Et ſi in iſta vita nō abluit' p
aquā ↄtricōnis optet vt in pur-
gatorio lauet' Sȝ tn̄ cogitacō ma
la qn̄ hō ſtatī reſiſtit nō eſt pcc̄m
ſȝ meritū Vn̄ maximꝰ in ſer·Quo
tiens reſiſtis:totiēs coronaberis.
Greg·Cogitatio q̄ntūcunqȝ ma
la mentē nō polluit:ſi rō hūana
nō ↄſentit·Scd̄o debemꝰ nos la
uare ab imūdicijs male opacōis
vt ait ihere· Laua a malicia cor
tuū Nā macla male opacōiꝰ ma
culat cor ⁊ delet faciē aīe· Sicut vi
demus ꝙ imago depicta ad pa-
rietē iterdū ita maclat' ꝙ nō pt
videri Jta opatio mala maculat
faciē aīe·⁊ idō ſacdos anteq̄ ac
cedat ad altarē·pmo lauat manꝰ
⁊ āte eleuacōeȝ ⁊ ↄſecrtionē·lauat
ſolū digitos quibꝰ tractat hoſtiā
in figm ꝙ q̄libȝ accedēs ad ſacr̄m
dȝ ſe lauare a pccīs oībꝰ tā venia
libꝰ q̄ mortalibꝰ Vn̄ legimꝰ figurā
i li·Re. Q̄ oza ſacdos acceſſit ad
tēplū et tetigit archā in q̄ fuit ta
bula moyſi quā dn̄s ſibi dedit in
mōte ſinay cū·x· pceptis·et vga
aarō q̄ floruit ↄ naturā ⁊ mana·
⁊ imediate paſſuſ ē a dn̄o ⁊ ceci
dit āte archā ⁊ manꝰ eius arue-
rūt Et iudei aſſignāt rōeȝ ꝙ dn̄s
ita paſſit eū ꝙ in pcedēti nocte
dormiuit cū ppria vxoē ⁊ ſic ac
ceſſit imundꝰ Ecce ſi dn̄s paſſit
illū q̄ archā; tetigit imūdꝰ cū pro
pria vxoē dormiēdo·q̄nto magꝰ
paciet illos i futuro iudicio q̄ ac
cedūt cu inſtis mal' opacōibꝰ Sȝ
tn̄ hodie deꝰ miſericors ē et ſup h
nō debemꝰ peccarē Tercō debemꝰ
nos lauare a mal' locucōnibꝰ et
q̄cq̄d ore peccauimꝰ ſcȝ detractōe
Nā detractores inuidioſi aſſilant'
canibꝰ Mat·x·Nolite ſcm̄ dare
canibꝰ Q̄rto debemꝰ nos lauare
āteq̄ accedamꝰ a pccīs itencōis
Vn̄ dauid in pſ.petēs dn̄m dr·
Laua me ab iniuſticia mea et ſup
niuē dealbabor. Et ideo figurā le
gimus in exo. ꝙ moyſes fecit la-
uatoriū ante tabnaculū de ere.⁊
ſupiꝰ ſpecla magꝰ vt intrātes tab
naculū iſpicerēt ſpecla mag̃ vtꝝ
in eis aliq̄ macle eēnt ⁊ illas dele
rent Jta ⁊ nos āteq̄ aīa exeat de
domo corpis ⁊ anteq̄ vadat ad
altiſſimū mōtem debȝ ſe in ſpecu
lo ſcȝ xpō mundarē.⁊ in aq̄ ↄtricō
nis lauare Jdō exēplum mundi
cie accipiamꝰ hodie a xpō:ergo
voluit pedes diſcipul' lauare ⁊c·

Scd̄o debemꝰ a xpō accipe ex
emplum dilectōnis qd̄ oſtēdit in
cenādo Vn̄ in hac cena reliq̄t no
bis memoriā ſue dilectōnis in al

tiſſimo ſacrō qđ hodie ↄſecūit d.
Accipite et ↄmedite: h̄ eſt corp⁹
meū Nā in ſacrō iſto ē q̄druplex
dignitas q̄ in hoſtia ſūt maifeſta
In hoſtia ē albedo · qꝛ debet eē ex
puro tritico · In ſignū ꝙ accedēs
dꝫ eē albꝰ ī v̄tute caſtitatis Itē in
hoſtia eſt rotūditas q̄ ſigñcat di
uinitatē · quia ſic̄ rotundū nō ha-
bet p̄ncipiū neqꝫ finē · ſic deitas q̄
eſt ſub ſacramēto : ſic etiā in aīa
ſub corpe Quantū eñ corpus le
ditur et corp⁹ comedit̄: tñ aīa in
uiſibil̄ ꝛ īpalpabil̄ eſt Ita deitas
ſub hoſtia Itē in hoſtia ē imago
criſti in ſignū ꝙ digne ſumēs in
corpus xp̄i īprimitur: ſic̄ corpus
amātis cū amato Vñ ait apl̄s In
eandē imaginē trāſformamur de
claritate in claritatē Itē in hoſtia
eſt deſcriptio lraꝝ · in ſignū ꝙ qui
digne accipit ſcribit̄ ad librū et
ne vite Vñ ait dñs diſcipul̄ dig-
ne ſumētibꝰ Gaudete q̄a noīa ve
ſtra ſcripta ſūt in libro vite Et ſic
patet ꝙ hodie a criſto accipim⁹
exemplū dilectionis in cenando
vbi nobis reliquit ſuū corpus et
ſanguinē in memoriā paſſionis
Tercio xp̄s hodie nob̄ dedit exē
plū huīlitatis in miſtrādo Vñ ait
math · xij · Diſcite a me. q̄a mitis
ſū ꝛ humil̄ corde Quō āt huīli⁹
poſſꝫ hoī ſeruire: q̄ꝫ pedes lauaē
Vñ greḡ. Nō p̄t eſſe maior huīli
tas: q̄ꝫ ꝙ pedes diſcipuloꝝ lauit
Vñ petr⁹ p⁹ aſcēſionē dñi ſuis di
ſcipul̄ ſp̄ pedes lauit Et ex recor

dacōe fleuit xp̄i huīlita · ſp̄ amaē
fleuit Huiōi exēplū huīlitatis in
lotiōe pedū ē nob̄ nō ſolū in xp̄ō:
ſꝫ ī antiq̄s viris iuſtis ꝛ humilibꝰ
oſtenſū. Vñ legi⁹ figurā ge · xviij ·
Deus p̄r ante īcarnacōeꝫ xp̄i ad
duo milia ānoꝝ p̄bauit obediē-
tiā abrahe ꝛ pſaūs iuent⁹ ē Poſt
h̄ voluit p̄baē ſuā huīlitatē ꝛ mi
ſit tres āgelos ad ipſū in ſpē ho
minū ambulantiū q̄i eēnt feſſi ex
itinē petētes officiū · Quos abra
hā lete ſuſcipiēs dixit eis · Requieſ
cite ſub arboē q̄ ſtabat āte domū
et lauē pedes vr̄i Et ſtati pedes
eoꝝ lauit · et dixit ad vxorem ſuā
Vade cito affer tria ſata farine et
fac panē: vt hij ↄmedāt Ita ſpūa
lit̄ exēm huīlitatis nō ſolū ī xp̄ō: ſꝫ
eē in āntiq̄s p̄ribꝰ ſcīs ꝛ iuſtis nob̄
eſt oſtēſū · Nā xp̄s ſm̄ hūanitatē
eſt de ſemine abrahe · vtꝫ in euā-
gelio Mathei · Liber generatio
nis ꝛc̄ · Qual̄ pater tal̄ fili⁹ . Nō
eñ fuit neceſſe angel̄ lauare pe-
des · ſed ſolū in exemplū humilita
tis · Debꝫ ergo aīa deuota anteq̄ꝫ
ad altiſſimū accedat ſacramentū
p̄mo ſub arboē requieſcē · Arbor
illa eſt crux ſcā ꝛ lauaē ibi pedes
id ē affcōones cū lacrimis: et tūc di
cat xp̄s ad ſacerdotē. Affer tria
ſata farine et fac inde panē vt tal̄
reficiatur Tria ſūt in ſacrō ſcꝫ di
uinitas caro et aīa · et ſic aīa p̄us
in humilitate lota accedat. Ergo
xp̄s anteq̄ꝫ aplis dedit corp⁹: pe
des lauit. q̄a null⁹ ſupbꝰ accedat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quarto dico ꝙ xp̄s dedit nobiſ
hodie exēplum vocacōis in ſecre
toꝝ reuelacōe ꝛ p̄dicacōe Reue
lauit eis tria ſacreta Nā videm⁹
in naturalibꝰ ꝙ ſunt pauci dn̄i q̄
ſua ſecreta reuelant ſeruiſ ſuis· ſꝫ
xp̄us dixit ad diſcip̄los Jam vos
nō dicā ſuos ſꝫ amicos: qꝛ neſcit
ſeruus q̄d faciat ſuus dn̄s· ſꝫ ego
q̄ſi amic⁹ reuelo vob̄ et predico
tria ſecreta P̄mo morte̅ meā· q̄a
exiui a prē ꝛ veni in mūdū ꝛ iteꝝ
relinq̄ mūdum ꝛ vado ad prēm·
Jtē ego aīam meā pono pro vob̄
Nā hodie tradar ī man⁹ pc̄oꝝ
in morte̅ et vnus vr̄m me tradet.
Ex h̄ ceperunt triſtari· Tunc ait
Triſticia īpleuit coꝛ vr̄m ſꝫ expe
dit vob̄ vt ego vadā vob̄ parare
locū ꝛ vrā triſticia vertet̄ in gau
diū   Sc̄d̄o predixit eis ſecretū
et velut amicis ſupnā remunera-
tionē ne deſperarēt dicēs Vos āt
ſedebitis ſup ſedes iudicātes·xij·
tribꝰ iſrl̄. q̄a ipſi credē noluerūt
q̄uis ſiḡ diūſa viderūt   Tercīo
dixit eis eoꝝ diſp̄ſionē· Vn̄ dixit
eis ſcp̄tum ē· Percuciā paſtorē: ꝛ
diſpgent̄ oues gregiſ Huius āt
diſperſioīſ ꝛ ſecretoꝝ reuelacōis
legim⁹ figurā·iij·Reḡ.xix. ꝙ ieza
bel dn̄a regioniſ iudeoꝝ peſſima
eāt miſitqꝫ nūcios ꝛ iuſſit īterficē
prophas dn̄i eo ꝙ dixerēt veritatē
Tūc helyaſ fugit ī deſertū ꝛ req̄
euit ſb̄ iunipero· ꝛ petiuit vt mo
reret̄: ꝛ obdormiuit ibi in amari
tudīe aīe ſue. Venit ergo āgelus
dn̄i portās ſibi panē ꝛ aquā ꝛ ſu
ſcitauit eum·di· Surge ꝛ ↄmede:
grandis tibi reſtat via Qui ſur-
gēs ↄmedit ꝛ bibit ꝛ ambulauit
in fortidīe cibi illi⁹ vſqꝫ ad mon
tem dn̄i· Et ibi dn̄s ſecreta ſua ſi
bi reuelauit: ꝙ vellet in breui in
curru igneo eū in pādiſū p āge-
los ducē· ꝛ ibi vſqꝫ ad diē iudicij
naturalr̄ viuē ꝛ tpe antexp̄i debe
ret predicaē Jta ſpūalr̄ criſt⁹ pre
dixit ſuis diſcipulſ triſticiā ꝛ ciba
uit eos pane vite ꝛ ſecreta eiſ re
uelauit: vt p illas reuelacōes ſe
cretoꝝ eos ↄfortaret. Jta ꝛ nos
debem⁹ facē· Dum em̄ iuſtus hō
fugit morte̅ aīe p pcā deteſtatio
nē et requeſcit ſub iunipero pn̄e.
qꝛ iuniper⁹ ē acut⁹ Et excitatus
d̄ina īſpiracōe debꝫ ſurgē ex pcī
pigricacōe ꝛ refici pane celeſti· ꝛ
potari aq̄ tribulacōis et lacmaꝝ
effuſioīſ Et in fortitudīe illi⁹ cibi
pueīet ad monte̅ dei vite/etne· ſic
ſci apl̄i Monte̅ in q̄ bn̄placitū ē
deo hītaē in eo· vt d̄t p̄s· De iſto
pane celico q̄ hodie apl̄i fuerēt re
creati ait ber· O ſcē panis q̄ nos
ſemp reficiſ ꝛ nunq̄ͣ in te deficis·
q̄ ↄmederis q̄tidie ꝛ īteger ſemp
manes· illuīna me· ↄforta me. ſci
fica me. vas cordis mei de mali-
cia euacua: et illud reple dei grā
Ergo quo ad thema · Exēplum
dedi vobis ꝛc̄.

Sequit̄ ſermo de paſſiōe dn̄i
q̄ collcūs ē ex li. iacobi de voragie